

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, în cauza penală în privința lui:

***Bouroș Tudor Xxxxx**, născut la
xx.xx.xxxx, originar din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx,
locuitor în Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.03.2018 - 08.05.2018;

Instanța de apel: 22.05.2018 - 20.06.2018;

11.01.2019 - 06.03.2019;

Instanța de recurs: 16.08.2018 - 27.11.2018;

16.05.2019 - 12.06.2019.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 mai 2018, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Bouroș Tudor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 213 lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 78 alin. (2) Cod penal, pedeapsa complementară, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate a fost înlăturată.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată pe un termen de probațiune de 1 an.

Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 21 882 lei, a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Bouroș Tudor, fiind angajat în baza Ordinului nr.115-c din 12.09.2002, emis de Directorul general al Spitalului județean Bălți în funcția de medic-chirurg în Spitalul Clinic Municipal Bălți, la data de 20.10.2017, conform Tabelului evidenței timpului de lucru în Secția chirurgie nr. 1 aprobat pentru luna octombrie 2017, începând cu ora 08:00, a intrat ca medic de gardă și aflându-se în exercițiul funcției, la 21.10.2017 în jurul orei 06:25, a primit spre intervenție medicală, după profil, pacienta Bulat Nicolina, care a

fost adusă de o rudă la Departamentul de Medicină Urgentă cu plagă în regiunea ombilicului (macerată)=0,5 cm, pentru a i se acorda asistență medicală.

În cadrul examenului medical din aceeași dată, inculpatul, sfidând art. 24 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că, statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, lit. a) și b) din alin. (1) al art. 3 din Legea R. Moldova nr. 264 din 27.10.2015, potrivit căreia, printre principiile generale ale profesiei de medic sunt: pregătirea profesională corespunzătoare concepției de instruire universitară și postuniversitară pe specialitate a cadrelor de medici și farmaciști în R. Moldova ajustată la standardele educaționale profesionale internaționale; Competența, responsabilitatea profesională a medicului și înzestrarea lui cu înalte calități etice-morale, respectarea principiului „nu dăuna”; ignorând alin. (3) art. 10 alin. (1) din Legea ocrotirii sănătății nr. 411 din 28.03.1995, care reglementează că, lucrătorii medico-sanitari și farmaceutici au dreptul și sunt obligați să-și perfecționeze continuu cunoștințele profesionale; lucrătorii medico-sanitari și farmaceutici poartă răspundere pentru incompetența profesională și încălcarea obligațiilor profesionale, conform legislației în vigoare, încălcând rigorile Ordinului nr. 574 din 30.06.2017 al Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, prin care s-a aprobat Standardele medicale de diagnostic și tratament profil chirurgical - adulți, reflectate în Anexa nr.1 „Chirurgia viscerală abdominală și endocrină” și anume, Caseta-K40 Hernia inghinală, ombilicală, femurală (pagina 20) și Caseta-K40.4 Hernie inghinală, ombilicală, femurală strangulată (pagina 21), ce s-a manifestat prin neefectuarea investigațiilor și a tratamentului medicamentos minim necesar unor astfel de patologii; neglijând Protocolul clinic național (în continuare, PCN-283) Hernia abdominală strangulată, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova nr.619 din 24.07.2017 și anume, Nivelul de asistență medicală spitalicească (spitale raionale, municipale, republicane) B.4 pagina 11, Caseta-K.2 Clasificarea conform principiului etiopatogenetic cu referință la hernii patologice (în urma cirozei hepatice și ascitei, infecției de Herpes Zoster suportate); Caseta-K.14 Indicații pentru tratamentul chirurgical, care specifică că, toate formele de hernie abdominală strangulată se supun corecției chirurgicale; Caseta-K.15 Pregătirea preoperatorie care descrie etapele preoperatorii; Caseta-K.17 Principiile pregătirii preoperatorii care argumentează efectuarea antibiotică profilaxiei, prin administrarea intravenoasă a antibioticului cu spectru larg de acțiune (cefalosporine) în doză maximă pentru o priză, cu 30 minute până la începutul operației, în lipsa investigațiilor de laborator ce ar releva obiectiv starea de sănătate a pacientei N. Bulat, a supus-o tratamentului chirurgical prin evacuarea a 2 000 ml lichid ascitic și a efectuat prelucrarea primară chirurgicală a plăgii macerate a herniei ombilicale, cu aplicarea a 3 cusuturi și pansament, care a avut loc în perioada cuprinsă între orele 06:40 - 07:00.

În continuarea inacțiunilor ilegale, medicul Bouroș Tudor: ignorând Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului, sfidând pct. 6) din Fișa postului, potrivit căreia, răspunde de efectuarea la momentul oportun și calitativ a

intervenției chirurgicale, neaplicând metodele, tehnicile și procedurile de tratament prevăzute de actele normative și standardele nominalizate supra, inclusiv PCN-283 și anume, Caseta-K25 Conduita postoperatorie care prevede că, în cazul herniilor complicate, este necesară terapia antibacteriană postoperatorie cu Cefalosporine la necesitate de asociat cu Metronidazol i.v. nu în ultimul rând, literatura de specialitate; acționând contrar art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 264 din 27.10.2015 cu privire la exercitarea profesiei de medic care prevede, că medicul este obligat să respecte cu strictețe drepturile și interesele legitime ale pacientului și lit. c) a aceleași norme, care specifică că, medicul este obligat să asigure tratamentul până la însănătoșirea pacientului sau până la trecerea lui în îngrijirea unui alt medic, fără a interna pacienta N. Bulat, tot în acea zi, în jurul orei 09:00, i-a recomandat pansament peste o zi cu soluție de „betadin” la locul de trai și i-a permis să plece în stare bolnavă, deși ultima, potrivit reglementărilor nominalizate, după intervenția chirurgicală urma să fie supravegheată în staționar, pe o perioadă de minim 1-2 zile, cu aplicarea obligatorie a unui tratament antibacterian de profilaxie, iar ulterior după externare era indispensabil supravegherea de către medicul de familie și medicii specialiști.

În consecință, supravegherea insuficientă în perioada postoperatorie și neaplicarea tratamentului antibacterian de profilaxie vital necesar pacientei, a condiționat dezvoltarea complicațiilor (peritonita purulentă), care în pofida intervențiilor chirurgicale efectuate ulterior, la data de 02.11.2017, ora 23:45, ultima a decedat în Institutul de Medicină Urgentă Chișinău, în rezultatul șocului septic dezvoltat ca urmare a peritonitei fibrinos-purulente-complicație a fistulizării peretelui sacului herniar ombilical, iar cauza decesului are legătură de cauzalitate cu inacțiunile medicului Bouroș Tudor din 21.10.2017, deoarece dacă pacientei Bulat Nicolina i-ar fi fost acordat ajutor medical în volum deplin, decesul acesteia putea fi evitat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a fi aplicată în privința lui Bouroș Tudor a pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita profesia de medic pe termen de 3 ani.

Încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 21 882 lei.

În argumentarea cererii depuse, apelantul a invocat:

- concluzia instanței de fond prin care inculpatului nu i s-a aplicat pedeapsa complementară este neîntemeiată și contravine prevederilor art. 78 alin. (3), (4) Cod penal;

- la stabilirea pedepsei instanța a ignorat circumstanța agravantă prevăzută la art. 77 lit. e) Cod penal, imputată de acuzare prin rechizitoriu și eronat a indicat că în speță careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite;

- instanța nu a exclus din oficiu din învinuire circumstanța agravantă care i-a fost imputată prin rechizitoriu inculpatului;

- faptul că inculpatului i-a fost revocată sancțiunea disciplinară prin ordinul nr. 69 din 13.03.2018 nu permite a concluziona că acesta a conștientizat fapta și astfel

tinde spre a se corecta, or actele prezentate posterior cazului ce îl caracterizează pe inculpat reflectă doar lipsa de obiecții în activitatea profesională exercitată de acesta, ceea ce nu permite a remarca concomitent ca succes al acestuia;

- pedeapsa stabilită fără aplicarea pedepsei complimentare este prea blândă și nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal;

- instanța de fond neîntemeiat și contrar prevederilor art. 227, 229 Cod de procedură penală a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare, or în rechizitoriu a fost reflectat în detalii calcul cheltuielilor judiciare suportate, iar acestea se probează prin anexele rapoartelor de expertiză existente la dosar. Mai mult, suportarea cheltuielilor judiciare se probează și prin actele procesuale (proces-verbale) de ridicare, de audiere a martorilor și a experților care reflectă locul nemijlocit de efectuare a respectivelor acțiuni, (mun. Bălți, or. Drochia, Centrul de Medicină Legală Chișinău), adică alt loc, decât biroul în care procurorul de caz își desfășoară zilnic activitatea, aceste acțiuni la modul practic au implicat cheltuieli evidente, inclusiv pentru transportarea și examinarea materialelor ridicate, etc., cheltuieli, care nu sunt exagerate, fiind întemeiate și reale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încasarea de la Bouroș Tudor în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 21 882 lei.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

4.1. Colegiul penal a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor din dosar, apreciindu-le din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului Bouroș Tudor în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată instanța de apel a statuat, că la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de fond corect a luat în considerație prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, persoana inculpatului care anterior nu a fost condamnat, a recunoscut vina, s-a căit de cele comise și i-a stabilit o pedeapsă echitabilă.

Argumentele invocate de apelant în partea ce ține de neaplicarea pedepsei complimentare Colegiul le-a respins ca fiind neraționale și a indicat că prima instanță corect a înlăturat pedeapsa complimentară, ținând cont de circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului. Astfel, just a luat în calcul Ordinul nr. 69 din 13.03.2018 emis de către directorul IMSP „Spitalului Clinic Municipal” or. Bălți, prin care au fost abrogate pct. 4, 5 din ordinul instituțional nr. 10 din 11.01.2018” cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Bouroș Tudor, precum și referința eliberată de Șeful secției Chirurgie 1, prin care se atestă că Bouroș Tudor activează în calitate de medic chirurg din anul 2002, iar din anul 2015 deține categoria superioară de calificare, pe perioada activității sale s-a condus de ordinele și protocoalele de profil, a manifestat atitudine deosebită de obligațiunile profesionale, având un

comportament exemplar etic-deontologic în relațiile cu clienții și pacienții, precum și de faptul că, la 21.06.2015, de către Ministrul Sănătății a fost remarcată activitatea lui Bouroș Tudor prin decernarea Diplomei pentru activitate prodigioasă în domeniul ocrotirii sănătății, responsabilitate, contribuție personală la dezvoltarea și perfecționarea asistenței medicale acordate populației.

Acestea fiind menționate Colegiul penal a conchis că instanța corect a constatat că abilitățile profesionale de practicare a chirurgiei presupun activități continue în domeniu, or în caz contrar acestea sunt iremediabil afectate de întreruperea practicării chirurgiei. Astfel, s-a menționat faptul că lipsirea inculpatului de dreptul de a practica activitățile profesionale din domeniul medicinei, având în vedere timpul îndelungat de pregătire, ar lăsa fără sursă de existență atât inculpatul, cât și membrii familiei sale care sunt la întreținere, iar reprofilarea în alt domeniu, după atâtea ani de activitate în medicină, practic este imposibilă.

În consecință, Colegiul a considerat că solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita profesia de medic pentru un termen de 3 ani nu este rațională, deoarece în urma unui concurs greu de circumstanțe pentru medicul Bouroș Tudor și anume - starea extrem de gravă a pacientei Bulat Niculina, care era condiționată de patologia renală cronică cu insuficiență renală în fază terminală, cât și insistența pacientei de a se trata anume la medicul curant la Centrul Mamei și Copilului din mun. Chișinău, unde aceasta era înregistrată și primea tratamentul de hemodializă planificat, a și dus la comunicarea insuficientă și ineficientă cu pacienta, care în rezultat a dus la consecințe neprevăzute.

În continuare, Colegiul a statuat că solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 21 882,00 lei, sunt întemeiate și a menționat la acest capitol prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, care stipulează că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistența juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acesteia (în partea ce ține de individualizarea pedepsei) cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate s-au invocat următoarele:

- la stabilirea pedepsei instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal și eronat au ajuns la concluzia înlăturării pedepsei complimentare, or inculpatul nu a dat dovadă de o conduită profesională exemplară pentru a răspunde cu succes cerințelor pacientului, astfel încât întreaga capacitate profesională a fost alterată de încălcarea obligațiilor profesionale;

- în argumentarea concluziilor sale, ambele instanțe au invocat exigența în exersarea profesiei de către inculpat, însă dincolo de aceste performanțe, Bouroș Tudor nu a dat dovadă de compasiune, raționament corect, calități de comunicare, de vreme ce starea critică a pacientei era evidentă și cunoscută din start de inculpat, fapt care îl obliga să-și execute cu diligență obligațiile profesionale, deoarece suferințele și chinurile suportate de victimă combat pretinsul „profesionalism” la care au făcut trimitere instanțele de judecată;

- instanțele de fond, la stabilirea pedepsei, au omis faptul că atât caracterul, cât și urmările prejudiciabile soldate cu decesul pacientului, denotă că făptașul urmează a fi înlăturat de la exercitarea profesiei de medic.

- pedeapsa stabilită inculpatului fără aplicarea pedepsei complimentare este prea blândă și nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

5.1. Asupra recursului declarat, inculpatul Bouroș Tudor a depus referință, prin care solicită respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece decizia instanței de apel este riguros argumentată, legală și întemeiată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2018, s-a admis recursul ordinar declarat, s-a casat parțial decizia instanței de apel, în latura penală (în partea neaplicării pedepsei complimentare), și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate au fost menținute.

6.1. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal a considerat că acesta, urmează a fi admis din următoarele considerente.

Colegiul penal lărgit a reținut că, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, precum și cu pedeapsa principală stabilită, din care considerente nu s-a pronunțat referitor la aceste aspecte, criticând hotărârile adoptate doar în partea neaplicării pedepsei complimentare.

Analizând decizia recurată prin prisma criticilor formulate de recurent, instanța de recurs a constatat, că argumentele invocate de procuror în recursul declarat își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuate în cauză, inclusiv sub aspectul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului.

Sub acest aspect s-a atestat că art. 213 lit. b) Cod penal, în baza căreia a fost condamnat Bouroș Tudor, prevede pedeapsa închisorii pe termen de până la 3 ani, cu (sau fără) aplicarea față de persoana condamnată a pedepsei complimentare - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani.

Verificând materiale cauzei, Colegiul penal a considerat că concluzia instanțelor de fond privind înlăturarea pedepsei complimentare este pripită, or la baza acestei concluzii, instanțele au pus accentul doar pe personalitatea inculpatului și nu au luat în considerație și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi

gravitatea infracțiunii săvârșite și consecințele survenite. Așadar, instanța de recurs a considerat, că instanțele de fond insuficient de argumentat au conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute ce vizează personalitatea inculpatului sunt suficiente pentru a înlătura pedeapsa complementară obligatorie. Astfel, au neglijat gravitatea infracțiunii, consecințele survenite și nu au luat în considerare că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, mai are ca scop prevenirea unor infracțiuni de alte persoane.

De asemenea, Colegiul lărgit a relevat că instanța de apel, menținând soluția instanței de fond referitor la neaplicarea pedepsei complimentare, nu a ținut cont de faptul că infracțiunea comisă a dus la decesul unei persoane, astfel că aceasta atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei.

Instanța de recurs a ținut să menționeze și faptul că pedepsele complementare sunt menite să completeze represiunea instituită prin pedeapsa principală. Pedepsele complementare sunt prevăzute de lege și aplicate de instanța judecătorească numai pe lângă o pedeapsă principală. Ca sancțiune penală și *pedepsele complementare îndeplinesc alături de pedepsele principale funcții de constrângere, de reeducare și de exemplaritate*. Prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni ca scop al pedepsei se realizează și prin aplicarea pedepselor complementare. Astfel, pedepsele complementare sunt restrictive de drepturi, acestea constând în interzicerea unor drepturi pe o perioadă determinată.

Acestea fiind menționate, Colegiul penal lărgit a reținut că, în speță, instanța de apel nu a verificat și nu a supus unei analize ample comportamentul inculpatului, care era obligat să-și execute cu diligență obligațiile profesionale, în raport cu pacientul starea critică a căreia era evidentă și cunoscută din start de către acesta. La fel instanța de apel nu a verificat oportunitatea înlăturării pedepsei complimentare, ținând cont de fapta săvârșită, care aduce atingere și subminează încrederea cetățenilor în competența profesională a angajaților din sistemul medical, în exercitarea atribuțiilor lor.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, s-a admis apelul declarat de către procuror, s-a casat parțial sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia:

Lui Bouroș Tudor, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) Cod penal, i s-a aplicat pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita profesia de medic pe termen de 2 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

7.1. Instanța de apel, apreciind în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală ansamblul de probe administrate la dosar de către acuzatorul de stat, a constatat cu certitudine în baza materialelor dosarului penal că inculpatul Bouroș Tudor a comis infracțiunea prevăzută de art. 213 lit. b) Cod penal.

Colegiul a atestat că art. 213 lit. b) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Tudor Bouroș, prevede pedeapsa închisorii pe termen de până la 3 ani, cu (sau fără)

aplicarea față de persoana condamnată a pedepsei complimentare - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de la 2 la 5 ani.

Cât privește aplicarea de către instanța de fond a rigorilor art. 78 alin. (2) Cod penal și excluderea sancțiunii complementare, privarea de dreptul de a ocupa funcții în privința inculpatului, Colegiul a considerat soluția instanței de fond în această parte pripită și nemotivată.

Astfel, cu referire la prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal, care au fost invocate de către apelant, Colegiul a notat că norma penală în cauză instituie un drept în sarcina instanței de judecată ca, în situația în care, se constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Însă, în speța dată, instanța de apel a stabilit că pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ar fi irațional de a fi înlăturată, or această măsură nu este în concordanță cu scopul legii penale, de corectarea a inculpatului și de a preveni comiterea de noi fapte penale atât din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane. De asemenea, s-a statuat asupra caracterului obligatoriu al pedepsei complementare, dar și asupra faptului că infracțiunea comisă de inculpat a dus la decesul unei persoane, astfel că aceasta atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, or dreptul la viață al oricărei persoane prevăzut de art. 2 CEDO prevalează asupra altor drepturi.

Cu referire la afirmațiile inculpatului și apărătorului Eduard Ceornea că solicitarea procurorului privind aplicarea pedepsei complimentare urmează a fi respinsă ca fiind neplauzibilă, Colegiul a reiterat că deși la caz s-au constatat existența de circumstanțe atenuante, și anume căința sinceră, dar și comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, acestea din urmă, în viziunea instanței de apel nu sunt suficiente pentru a exclude sancțiunea complementară, în situația în care urmare a încălcării de către inculpat a regulilor de acordare a asistenței medicale, a survenit decesul lui Bulat Nina, or conform materialelor cauzei, starea critică a pacientei era evidentă și cunoscută de la început de către inculpat, circumstanțe care îl impuneau să exercite corespunzător și cu diligență obligațiile profesionale.

Sub aspectul dat, dar și ținând cont de scopul legii penale, care este corectarea și reeducarea inculpatului, în vederea neadmiterii încălcării pe viitor a normelor de drept atât de către inculpat, cât și de către alte persoane, instanța de apel a ajuns la ferma și justa concluzie de a aplica față de inculpatul Bouroș Tudor sancțiunea complementară, sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita profesia de medic pe termen de 2 ani.

8. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar inculpatul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul consideră că instanța de apel în mod pripit și nemotivat a admis cerințele apelantului în partea ce ține de aplicarea în privința sa a pedepsei complementare - privarea de dreptul de ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate.

Luând în considerație circumstanțele atenuante stabilite în cauză, existența cărora a fost constatată precum de instanța de fond așa și de către instanța de apel, faptul că inculpatul a recunoscut vina, este la prima abatere infracțională, la locul de muncă este caracterizat pozitiv, precum și faptul că are la întreținere un copil minor și soția care nu este angajată în câmpul muncii, iar practicarea profesiei de medic chirurg este unica sursă de venit, Bouroș Tudor consideră că înlăturarea pedepsei complementare, în raport cu personalitatea sa și circumstanțele cauzei, ar fi o soluție întemeiată, legală și echitabilă.

8.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată Colegiul penal reține, că recursul declarat are ca temei pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, însă instanța de recurs menționează că prevederile la care se referă autorul recursului nu este aplicabil din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Se reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, dar critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa complementară stabilită de instanța de apel, considerând-o prea aspră, solicitând în această parte, menținerea sentinței.

După cum s-a menționat mai sus, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a

motivată just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilită conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective se relevă următoarele.

Așa cum stipulează doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplină libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Colegiul consideră că la stabilirea inculpatului a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita profesia de medic, instanța de apel corect a menționat că anume urmare a încălcării de către Bouroș Tudor a regulilor de acordarea asistenței medicale, a survenit decesul lui Bulat Nina, astfel infracțiunea dată atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, or dreptul la viață al oricărei persoane prevăzut de art. 2 CEDO prevalează asupra altor drepturi, iar Curtea Europeană acordă dreptului la viață o semnificație cu totul aparte situând-l printre articolele primordiale ale Convenției.

Este de menționat și faptul că aplicarea acestui tip de pedeapsă prin prisma art. 65 Cod penal, este exclusiv prerogativa instanței de judecată și este determinată în mod principal de necesitatea de a preveni recidiva persoanelor care au comis infracțiuni în legătură cu funcția ocupată sau cu activitatea profesională.

Instanța de recurs precizează că solicitarea recurentului privind menținerea sentinței prin care în privința inculpatului nu a fost aplicată pedeapsa complementară, este neîntemeiată, or circumstanțele la care face referire inculpatul referitor la

recunoașterea faptei comise și căința sinceră în legătură cu urmările survenite, lipsa antecedentelor penale, prezența la întreținere a unui copil minor și soției care nu activează, nu pot servi ca circumstanțe în vederea neaplicării în privința lui Bouroș Tudor a pedepsei complementare.

În acest context, Colegiul penal susține întru totul poziția instanței de apel care a considerat că, este necesar de a aplica în privința inculpatului pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita profesia de medic.

Din aceste considerente se conchide că, de fapt în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzute în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală la care se face referință de către recurent, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în limitele legii, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2019, de către Bouroș Tudor în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 10 iulie 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun